

RECI NE NASILJU: Vršnjačko nasilje

Ovaj vid nasilja postaje sve brutalniji, a svako četvrto dete u toku svog školovanja trpi maltretiranje drugova iz klupe.

Ako je đачko doba najlepši period u našim životima, onda je to tako možda bilo pre nego što se **vršnjačko nasilje** poput neke epidemije raširilo po školama. Umesto da se druže, igraju, pomažu jedni drugima, školarci se neretko tuku, vređaju, ismevaju, a kako stvari stoje, situacija se samo **pogoršava**.

Vršnjačko nasilje u sebe uključuje i psihičko i fizičko nasilje, a u nekim starijim razredima čak i seksualno. Obično se slabiji od sebe napadaju, vređaju, ismevaju, tuku, otimaju im se stvari, a napadači time demonstriraju svom društvu kako su moćni i hrabri. **U osnovi svega je, dakle, želja za prihvatanjem**. Barem kada je reč o nasilnicima. To, naravno, ne mora da bude jedini razlog. Poznato je da deca često svojim problematičnim ponašanjem žele da skrenu pažnju roditeljima, da im možda i saopšte da imaju neki problem.

Žrtve vršnjačkog nasilja su uglavnom **deca koja se po nečemu razlikuju od drugih** pa su zato „laka meta“ – „štreberi“, povučena, stidljiva deca, osetljiva, ona koja će na prozivke i ruganja reagovati plačem. Ranije je vladalo mišljenje da su samo dečaci ti koji se „busaju“, ali sve su češće i ženske tuče, čupanje za kosu, šamaranje, vređanje. Da li oko simpatije ili Barbike, pitanje je.

Da bi se rešio problem vršnjačkog nasilja, pre svega bi trebalo da se uključe **roditelji**. Oni bi morali da sa detetom otvoreno razgovaraju, bilo o tome da li u školi uopšte postoji nasilje i šta oni misle o to pojavi, bilo o tome da li su i sami žrtve nasilja ili čak nasilnici. Edukacija dece o nasilju u određenom uzrastu je neophodna. Deci se treba posvetiti, mora se uočiti eventualna promena ponašanja koja bi mogla da signalizira mnogo toga.

Školski psiholog je takođe od pomoći, samo je važno biti hrabar i obratiti se nekome ukoliko nam je pomoć potrebna. Naravno, mnoga deca se plaše da prijave „druga“ koji ih je napao, baš zbog toga da ne bi izazvali još gore maltretiranje. Ipak, **ćutanjem takvo ponašanje odobravamo, a ne borimo se protiv njega**.

Raznim edukativnim, kreativnim radionicama i tribinama se može probuditi svest o vršnjačkom nasilju i pokrenuti zajednički projekat za njegovo suzbijanje. Ako deca nauče šta je vršnjačko nasilje, kako se protiv njega mogu boriti i zašto je loše, ovaj problem bi možda mogao da bude rešen.

Ipak, **kriminolog Zlatko Nikolić** je za Večernje novosti rekao da nam je vrlo malo potrebno da „ispustimo“ decu. „Kada je maloletnički kriminal u pitanju, nije zabeleženo povećanje u broju dela, ali ono što zabrinjava jeste sve veća bezosećajnost i okrutnost. Uzrok tome je odsustvo empatije i moralnosti, koji bi kod dece trebalo da se razvije u porodici“, istakao je Nikolić.

Istraživanja koja je sprovodio **Unicef** pokazuju da je većina učenika makar jednom bila izložena nekom obliku vršnjačkog nasilja, a najzastupljeniji su verbalno nasilje, spletkarenje i širenje laži, a zatim i pretnje i zastrašivanja.

Ako si ti žrtva nasilja ili poznaješ nekoga ko trpi batine, uvrede ili druge vrste uznemiravanja i napadanja, moraš to reći glasno.

Na sajtu www.nasiljenemaopravdanja.org možeš pronaći **SOS** brojeve telefona, a imaš mogućnost i da sa drugima podeliš svoju priču kako bi sebi, ali i njima pomogao i pokazao da nisu sami.

Samo **zajedno** se možemo izboriti za **sigurnost i bezbednost svih nas**.

Šta mogu da uradim ukoliko sam preživeo/la neki oblik nasilja?

Kontaktirajte centar za socijalni rad <http://www.womenngo.org.rs/publikacije/publikacije-o-nasilju/291-postupanje-centra-za-socijalni-rad-u-situacijama-nasilja-u-porodici-2013>

Pozovite policiju http://www.womenngo.org.rs/images/publikacije-nasilje/Policija_letak_2011.pdf

Pročitajte Sigurnosni plan http://www.womenngo.org.rs/images/publikacije-novo/Sigurnosni-plan_2011.pdf

Kontaktirajte SOS telefone na kojima pozivi mogu biti anonimni
<http://www.zeneprotivnasilja.net/o-nama/spisak-organizacija>